

Stanovisko MZ ČR k dotazu, zda posudek/lékařský posudek o zdravotním stavu vydávaný registrujícím poskytovatelem zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství podle ustanovení § 91 odst. 4 a 6 zákona č. 108/2006 Sb., zákon o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů je vydáván v souladu s ustanovením § 41 a následných zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů

Ministerstvo zdravotnictví ČR vydává na základě podnětu z krajského úřadu stanovisko k problematice nejasného výkladu pojmů „posudek“ a „lékařský posudek“ uvedených v zákoně č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon č. 108/2006 Sb.“). Zákon č. 108/2006 Sb. v ustanovení § 91 odst. 4 uvádí, že *osoba je povinna před uzavřením smlouvy o poskytnutí pobytové služby předložit poskytovateli sociálních služeb posudek registrujícího poskytovatele zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství o zdravotním stavu, nejde-li o poskytování sociálních služeb ve zdravotnickém zařízení podle § 52. V ustanovení § 91 odst. 6 je uvedeno, že osobu, která podle lékařského posudku vydaného poskytovatelem zdravotních služeb není schopna sama jednat a nemá zákonného zástupce nebo opatrovníka, zastupuje při uzavírání smlouvy obecní úřad obce s rozšířenou působností podle místa trvalého nebo hlášeného pobytu osoby, nebo jde-li o poskytnutí pobytových sociálních služeb v zařízení sociálních služeb nebo ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče podle § 52, obecní úřad obce s rozšířenou působností podle sídla tohoto zařízení.*

Zákon č. 108/2006 Sb. používá jak pojem „posudek“, tak pojem „lékařský posudek“. Výklad obou pojmů však není vyjádřen v definičních ustanoveních zákona ani v důvodové zprávě k tomuto zákonu. U pojmu „lékařský posudek“ není v zákoně uveden ani odkaz na zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále zákon č. 373/2011 Sb.), který by napomohl k jasnému vymezení pojmu. Nepřesné vymezení pojmů vyvolává v praxi mnohé nejasnosti.

V dané věci se MZ ČR obrátilo s konkrétními dotazy na tvůrce zákona č. 108/2006 Sb., tj. Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“). MPSV k dotazům, zda má být posudek dle ustanovení § 91 odst. 4 a 6 zákona č. 108/2006 Sb. vydáván v souladu s ustanoveními § 41 a následných zákona č. 373/2011 Sb., zda se jedná o posuzování

zdravotního stavu pacienta pro jiné účely dle § 41 písm. g), zda se na něj vztahují ustanovení § 42, 42a, 43, 44, 46 a zda podléhá posudek/lékařský posudek přezkumu podle ustanovení § 47 zákona č. 373/2011 Sb., sdělilo:

„Ustanovení § 91 odst. 4 a 6 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, neobsahují žádný odkaz na poznámku pod čarou upřesňující definici lékařského posudku, o kterém se v tomto ustanovení hovoří. Ukazuje se však, že tato skutečnost dává v praxi širší prostor pro výklad pojmu „lékařský posudek“ a panují v tomto ohledu značné nejasnosti. Abychom dalším nedorozuměním v této oblasti předešli, předpokládáme v dotčených ustanoveních legislativní úpravu, a to tak, aby korespondovala s věcným záměrem předkladatele, tj. aby tyto posudky o zdravotním stavu podléhaly režimu zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách (včetně lhůt pro jeho vydání, platnosti, možnosti přezkoumání), a proto i v tomto ohledu vytváříme metodická výkladová stanoviska.“

Z vyjádření MPSV je zřejmé, že úmyslem zákonodárce bylo, aby posudek/lékařský posudek uvedený v § 91 odst. 4 a 6 zákona č. 108/2006 Sb. splňoval příslušná ustanovení zákona č. 373/2011 Sb. (Hlava IV, díl 1 Posudková péče a lékařské posudky). Náležitosti lékařského posudku a jeho minimální obsah stanoví vyhláška č. 98/2012 Sb., o zdravotnické dokumentaci, ve znění pozdějších předpisů v příloze 1 (Minimální obsah samostatných částí zdravotnické dokumentace) bodu 5 (Lékařský posudek).

Ze zjištěné praxe je evidentní, že v současné době jsou z důvodu nepřesného vymezení pojmu „posudek“ předkládána za účelem splnění ustanovení § 91 odst. 4 zákona č. 108/2006 Sb. „vyjádření“ všeobecného praktického lékaře ke zdravotnímu stavu posuzované osoby, nikoliv lékařské posudky podle ustanovení § 41 písm. g) zákona č. 373/2011 Sb. I přesto, že „vyjádření“ nespĺňuje náležitosti lékařského posudku dle zákona č. 373/2011 Sb., ho lze krajským úřadem, jakožto příslušným správním orgánem, přezkoumat jako lékařský posudek. Pokud ze zákona č. 108/2006 Sb. jasně nevyplývá, že by měl být lékařský posudek vydán ve smyslu zákona o specifických zdravotních službách a ani dosud nebyl soulad vyžadován, nemůže být poskytovateli zdravotních služeb (v daném případě všeobecnému praktickému lékaři) kladeno k tíži, že lékařský posudek, v souladu se zákonem č. 373/2011 Sb., nevydal. V případě zjištění

porušení zákona č. 373/2011 Sb. poskytovatelem zdravotních služeb, k němuž došlo před vydáním tohoto stanoviska ministerstva, by měl správní orgán v rámci úvah o možné odpovědnosti zvážit jak materiální stránku protiprávního jednání, tak další okolnosti jako např. výkladové obtíže, absence metodického vedení apod. Správně trestní represe by měla být vždy prostředkem ultima ratio.

S ohledem na výše uvedené a v rámci zabezpečení jednotné praxe při vydávání a přezkoumávání lékařských posudků doporučujeme krajským úřadům informovat o tomto stanovisku poskytovatele zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství tak, aby nově vydávané lékařské posudky podle § 91 odst. 4 a 6 zákona č. 108/2006 Sb. splňovaly obsahové i formální požadavky zákona o specifických zdravotních službách a prováděcích právních předpisů.

Stanovisko č.j. MZDR 9673/2019-1/OZP ze dne 15. 3. 2019 vychází z platné právní úpravy ke dni 15. 3. 2019

